SAMPLE CONTENT

मराठी सुलभभारती
WORKBOOK

इयत्ता सहावी

(Eng. Med.)

Target Publications® Pvt. Ltd.

महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ, पुणे
यांच्याद्वारे नियोजित अभ्यासक्रमावर आधारित.

मराठी सुलभभारती
WORKBOOK
इयत्ता सहावी (इंग्रजी माध्यम)

Salient Features

- भाषेचा परिपूर्ण अभ्यास घडवणारी सरावपुस्तिका
- चित्रमय व सुबक मांडणी
- आवश्यक तेथे पाठांचे परिच्छेदांमध्ये विभाजन
- पाठाखालील / कवितेखालील सर्व प्रश्नांचा समावेश
- वैविध्यपूर्ण आकलन कृतींचा समावेश
- पाठाखालील / कवितेखाली स्वाध्याय या शीर्षकांतर्गत पाठ्यपुस्तकातील प्रश्न एकत्रितपणे अंतर्भूत
- भाषाभ्यास व व्याकरण या अंतर्गत सरावासाठी मुबलक प्रश्न समाविष्ट
- प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यासाठी मुबलक जागा
- विद्यार्थ्यांच्या सृजनशक्तीच्या विकासाकरिता उपयुक्त

नाव : ____________________

शाळा : ____________________

इयत्ता : __________ तुकडी : __________ हजेरी क्र. : __________

Sample Content

Printed at: **Print to Print,** Mumbai

© *Target Publications Pvt. Ltd.*
No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, C.D. ROM/Audio Video Cassettes or electronic, mechanical including photocopying; recording or by any information storage and retrieval system without permission in writing from the Publisher.

Balbharati Registration No.: 2018MH0022 **TEID: 2535** P.O. No. 6850

◆◆◆ प्रस्तावना ◆◆◆

इयत्ता सहावीच्या नव्या वर्गात आपणा सर्वांचे स्वागत. या वर्गाकरता शासनाने निर्धारित केलेला ज्ञानरचनाधारित अभ्यासक्रम भाषेची रुची वाढवणारा व अभ्यासाची कला शिकवणारा आहे. 'घोका आणि ओका' या पाठांतर पद्धतीपेक्षा वेगळा असा हा अभ्यासक्रम भाषिक कौशल्यांचा विकास करणारा आहे. यामुळे भाषाज्ञान हे फक्त प्रश्नोत्तरांपुरते मर्यादित न राहता आकलन शक्ती, व सर्जनशीलता या क्षमतांचा विकास करणारे ठरेल. या अभ्यासक्रमाला न्याय देत तो अधिक चांगल्या प्रकारे आत्मसात करण्यासाठी सातत्यपूर्ण सराव हाच यशाचा मार्ग ठरेल. या सर्व बाबींचा सारासार विचार करून तयार केलेले टार्गेट प्रकाशनाचे **मराठी सुलभभारती Workbook: इयत्ता सहावी** प्रकाशित करताना आम्हांला आनंद होत आहे.

Workbook मध्ये प्रत्येक पाठाचे आणि कवितेचे संकलित मूल्यमापन व आकारिक मूल्यमापन असे विभाजन केले आहे. यांपैकी संकलित मूल्यमापन या विभागात पाठाधारित वैविध्यपूर्ण प्रश्नप्रकारांचा समावेश करण्यात आला आहे. 'पाठाखालील स्वाध्याय' आणि 'कवितेखालील स्वाध्याय' या शीर्षकाखाली पाठ्यपुस्तकातील स्वाध्याय कृतींचा समावेश करण्यात आला आहे. 'भाषाभ्यास व व्याकरण' या शीर्षकाअंतर्गत व्याकरणावर आधारित प्रश्नांचा समावेश करण्यात आला आहे, ज्यायोगे विद्यार्थ्यांचा भाषाभ्यास व व्याकरणाचा जास्तीत जास्त सराव होईल. विद्यार्थ्यांच्या सुयोग्य आकलनासाठी इयत्ता १० वीच्या बोर्ड कृतिपत्रिकेनुसार आवश्यक तेथे पाठांचे परिच्छेदांत विभाजन केले आहे. आकारिक मूल्यमापनात आवश्यक तेथे लेखन कार्य, मौखिक कार्य आणि उपक्रम / प्रकल्प या उपशीर्षकाअंतर्गत पाठाशी संबंधित कृती देण्यात आल्या आहेत. याशिवाय प्रत्येक पाठाखाली 'शिक्षकांचा शेरा' आणि 'दिनांक' हे रकाने देण्यात आले आहेत. ज्यामुळे विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन करणे शिक्षकांना सोईचे जाईल.

परीक्षेच्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांचा अधिकाधिक सराव करून घेणारे हे Workbook त्यांच्या यशाची गुरुकिल्ली ठरेल अशी आम्हांला खात्री वाटते.

प्रयत्नांती परमेश्वर! चला ... नियोजनबद्ध अभ्यासाला सुरुवात करूया, परीक्षेला आत्मविश्वासाने सामोरे जाऊया, तुमच्या प्रयत्नांत आम्ही सदैव तुमच्या सोबत आहोतच.

हे Workbook परिपूर्ण करण्यासाठी आम्ही सर्वतोपरी प्रयत्न केले आहेत, तरा Workbook अधिकाधिक उत्कृष्ट व्हावे, यासाठी आपल्या सूचना स्वागतार्ह आहेत. याकरता आपला अभिप्राय mail@targetpublications.org या इ-मेल पत्त्यावर पाठवावा ही नम्र विनंती.

धन्यवाद!

अभिनव अभ्यासासाठी मुलांना खूप खूप शुभेच्छा!

प्रकाशक

आवृत्ती : तृतीय

Sample Content

Disclaimer

This reference book is transformative work based on textbook of 'मराठी सुलभभारती; सहावे पुनर्मुद्रण : २०२२' published by Maharashtra State Bureau of Textbook Production and Curriculum Research, Pune. We the publishers are making this reference book which constitutes as fair use of textual contents which are transformed by adding and elaborating, with a view to simplify the same to enable the students to understand, memorize and reproduce the same in examinations.

This work is purely inspired upon the course work as prescribed by the Maharashtra State Bureau of Textbook Production and Curriculum Research, Pune. Every care has been taken in the publication of this reference book by the Authors while creating the contents. The Authors and the Publishers shall not be responsible for any loss or damages caused to any person on account of errors or omissions which might have crept in or disagreement of any third party on the point of view expressed in the reference book.

© reserved with the Publisher for all the contents created by our Authors.

No copyright is claimed in the textual contents which are presented as part of fair dealing with a view to provide best supplementary study material for the benefit of students.

KEY FEATURES

Open Ended Questions

Open Ended Questions indicates students get the freedom to answer the question (with the help of their observation) on their own.These questions are specially included since they aid to build the students imagination power and writing skills

Segregation of chapters into extracts

Wherever required the chapters have been segregated into extracts with ample activities based on them. For better understanding

Textual Exercise

The textual questions have been covered under this header in each chapter.

Vocabulary and Grammar

For ensuring ample practice, we have provided this special section at the end of each chapter, which extensively covers all the Grammar and language study activities.

Variety of Questions

A variety of questions enables students to get better practice of the lessons / Poems.

Sample Content

अनुक्रमणिका

अ.क्र	पाठाचे नाव	लेखक/लेखिका / कवी/कवयित्री	पृष्ठ क्र.
१	भारतमाता (गाणे)	शांता शेळके	१
२	माझा अनुभव	-	२
३	पाऊस आला! पाऊस आला! (कविता)	विंदा करंदीकर	८
४	माहिती घेऊया	-	१३
५	सुगरणीचे घरटे	-	१६
६	हे खरे खरे व्हावे.... (कविता)	सुमती पवार	२२
७	उद्यानात भेटलेला विद्यार्थी	डॉ. प्रदीप आगलावे	२७
८	कुंदाचे साहस	-	३४
९	घर (कविता)	धुंडिराज जोशी	४१
१०	बाबांचं पत्र	एकनाथ आव्हाड	४७
११	मिनूचा जलप्रवास	विनया साठे	५२
१२	चंद्रावरची शाळा (कविता)	चारुता पेंढरकर	६१
१३	मोठी आई	मालतीबाई दांडेकर	६५
१४	अप्पाजींचे चातुर्य	विलास गिते	७४
१५	होळी आली होळी (कविता)	दिलीप पाटील	८२
१६	मुक्या प्राण्यांची कैफियत	ज्योती वैद्य-शेटे	८६
१७	पाणपोई (कविता)	अय्युब पठाण लोहगावकर	९४

Sample Content

टीप : पाठाखाली दिलेले प्रश्न * या चिन्हाने दर्शवले आहेत.

Don't lose out on marks in Grammar & Writing Skills
Practice more & score full with Target's **"व्याकरण व लेखन"** Scan the adjacent QR Code and go for it now.

२. माझा अनुभव

संकलित मूल्यमापन (Summative Assessment)

पाठ्यपुस्तकातील पुढील परिच्छेद वाचून त्याखालील कृती करा.

परिच्छेद १

पाठ्यपुस्तक पृष्ठ क्रमांक २

[वार्षिक परीक्षा.. झेलू लागलो.]

कृती १ – आकलन

१. चौकटी पूर्ण करा.

i. **भुरभुर उडणारे** → ____________

ii. **हवेने फडफडणारी** → ____________

कृती २ – आकलन

१. खालील प्रश्नांची एक-दोन वाक्यांत उत्तरे लिहा.

i. परीक्षा संपल्यावर मुले कुठे जाण्यासाठी निघाली ?

उत्तर : ____________

ii. मुलगा आणि त्याचे कुटुंब कोणत्या वाहनाने मामाच्या गावी गेले ?

उत्तर : ____________

कृती ३ – स्वमत / मुक्तोत्तरी प्रश्न

*१. **तुमच्या घरातील व्यक्तींबरोबर सुट्टीच्या दिवशी तुम्ही कशी मजा करता ते लिहा.**

उत्तर : ____________

Sample Content

परिच्छेद २

पाठ्यपुस्तक पृष्ठ क्रमांक २ व ३

[तेवढ्यात माझे लक्ष... परत गावी आलो.]

कृती १ – आकलन

१. आकृतिबंध पूर्ण करा.

i.

वातावरणात मिसळून गेलेले आवाज

ii.

आजीच्या हाताचा थरथरणारा स्पर्श असा होता

कृती २ – आकलन

१. खालील प्रश्नांची एक-दोन वाक्यांत उत्तरे लिहा.

i. मामाच्या घरी मुलांची वाट कोण पाहत होते?

उत्तर :

ii. मुलांना कोणी जवळ घेतले?

उत्तर :

कृती ३ – स्वमत / मुक्तोत्तरी प्रश्न

*१. 'सुट्टी कधी संपली, ते आम्हांला समजलेच नाही' असे मुलाला का वाटले? तुमच्या शब्दांत लिहा.

उत्तर :

Sample Content

पाठाखालील स्वाध्याय (Textual Exercise)

***प्र. १. का ते लिहा.**

i. रिमाने आनंदाने उड्या मारल्या.

उत्तर :

ii. मुलाने बाळाला मांडीवर घेतले.

उत्तर :

iii. मुलाचे मन आनंदाने थुईथुई नाचू लागले.

उत्तर :

iv. मुलांना गहिवरून आले.

उत्तर :

***प्र. २. जोड्या जुळवा.**

क्र.	'अ' गट	उत्तरे		'ब' गट
i.	आगगाडी		अ.	खुळखुळ
ii.	पैंजण		ब.	खडखड
iii.	घुंगूरमाळा		क.	झुकझुक
iv.	बैलगाडी		ड.	खळखळ
v.	पाणी		इ.	छुमछुम

Sample Content

भाषाभ्यास व व्याकरण (Vocabulary and Grammar)

*प्र.१. खालील शब्दांचे समानार्थी शब्द लिहा.

i. वारा – ---------- ii. तोंड – ---------- iii. रस्ता – ----------
iv. आई – ---------- v. शेत – ----------

प्र.२. खालील शब्दांचे विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

i. आनंद × ---------- ii. प्रसन्न × ---------- iii. सकाळ × ----------
iv. बोलका × ---------- v. प्रेमळ × ----------

प्र.३. खालील शब्दांचे लिंग बदला.

i. मामा – ---------- ii. आई – ---------- iii. आजी – ----------
iv. गाय – ---------- v. पक्षी – ---------- vi. भाऊ – ----------

प्र.४. खालील शब्दांचे अनेकवचनी शब्द लिहा.

क्र.	एकवचन	अनेकवचन
i.	छत्री	----------
ii.	डोळा	----------
iii.	पाटी	----------

क्र.	एकवचन	अनेकवचन
iv.	अंगठी	----------
v.	बांगडी	----------
vi.	पुस्तक	----------

प्र.५. छुमछुम, झुकझुक यांसारखे नादमय शब्द लिहा.

उत्तर : ----------

----

*प्र.६. 'गाईचे हंबरणे' तसे खालील पशुपक्ष्यांचे आवाजदर्शक शब्द लिहा.

i. बकरी – ---------- ii. वाघ – ---------- iii. बेडूक – ----------
iv. कुत्रा – ---------- v. मांजर – ---------- vi. मोर – ----------

*प्र.७. 'बाजारहाट' यासारखे आणखी काही जोडशब्द लिहा.

उत्तर : ----------

----

*प्र.८. खालील शब्दांसारखे दोन-दोन शब्द लिहा.

i. सळसळ – ---------- ii. भुरभुर – ----------
iii. लुकलुक – ---------- iv. खडखड – ----------

Sample Content

***प्र. ९. हे शब्द असेच लिहा.**

उदया, उन्हाने, तल्लीन, स्टेशन, स्वागत, वाऱ्यांच्या, तेवढ्यात, येणाऱ्या, रस्त्याला, कोंबड्यांचा, स्पर्श, प्रेमळ, दुसऱ्या, कैऱ्या, सुट्‌टी, आंब्याच्या.

उत्तर :

***प्र. १०. खालील वाक्यांतील नामांना अधोरेखित करा.**

i. बाबांचा सदरा उसवला.

ii. सुमनने गुलाबाचे रोपटे लावले.

iii. पाकिटात पैसे नव्हते.

iv. मुले बागेत खेळत होती.

v. समोरून बैल येत होता.

vi. सरिता व फरिदा चांगल्या मैत्रिणी आहेत.

vii. पंकजने परीक्षेत पहिला नंबर मिळवला.

***प्र. ११. खालील शब्द आपण कधी वापरतो ?**

i. कृपया –

ii. माफ करा. –

iii. आभारी आहे –

***प्र. १२. खालील वाक्प्रचारांचा वाक्यात उपयोग करा.**

i. खुदकन हसणे

वाक्य :

ii. गाढ झोपणे

वाक्य :

iii. कडकडून भेटणे

वाक्य :

iv. टुकुटुकु पाहणे

वाक्य :

Sample Content

v. आनंदाने थुईथुई नाचणे

वाक्य : --

vi. गहिवरून येणे

वाक्य : --

आकारिक मूल्यमापन (Formative Assessment)

लेखन कार्य (Writing Work)

*__प्र. १. तुम्ही एखादे चांगले काम केले आहे, त्या प्रसंगाचे अनुभवलेखन करा.__

उत्तर : --

उपक्रम / प्रकल्प (Activity / Project)

*__प्र. १. विद्यार्थ्यांनी वेगवेगळ्या सामाजिक समस्यांवर आधारित घोषवाक्ये तयार करून वर्गात, तसेच शाळेच्या परिसरात लावावीत.__

*__प्र. २. विद्यार्थ्यांनी वेगवेगळे सुविचार लिहून वर्गात, तसेच शाळेच्या परिसरात लावावेत.__

*__प्र. ३. विद्यार्थ्यांनी वेगवेगळ्या सामाजिक समस्यांवर आधारित सूचनाफलक तयार करून वर्गात, तसेच शाळेच्या परिसरात लावावेत.__

(**टीप :** वरील उपक्रम/प्रकल्प विद्यार्थ्यांनी स्वत: करावेत.)

Sample Content

शिक्षकांचा शेरा : -- दिनांक : ----------

AVAILABLE BOOKS FOR STD. VI:
(ENG., MAR. & SEMI ENG. MED.)

NOTES
- English Balbharati
- मराठी सुलभभारती
- हिंदी सुलभभारती
- History-Civics
- Geography
- General Science
- Mathematics

NOTES
- My English Book
- मराठी बालभारती
- हिंदी सुलभभारती
- इतिहास - नागरिकशास्त्र व भूगोल
- सामान्य विज्ञान
- गणित

WORKBOOK
- English Balbharati
- मराठी सुलभभारती
- हिंदी सुलभभारती
- History-Civics
- Geography
- General Science
- Mathematics

ADDITIONAL TITLES
GRAMMAR & WRITING SKILLS BOOKS (STD. VI & VII)
- Marathi
- Hindi

AVAILABLE BOOKS FOR STD. VII:
(ENG., MAR. & SEMI ENG. MED.)

NOTES
- English Balbharati
- मराठी सुलभभारती
- हिंदी सुलभभारती
- History-Civics
- Geography
- General Science
- Mathematics

NOTES
- My English Book
- मराठी बालभारती
- हिंदी सुलभभारती
- इतिहास व नागरिकशास्त्र
- भूगोल
- सामान्य विज्ञान
- गणित

WORKBOOK
- English Balbharati
- मराठी सुलभभारती
- हिंदी सुलभभारती
- History-Civics
- Geography
- General Science
- Mathematics

Scan the QR code to buy e-book version of Target's Notes on Quill - The Padhai App

OUR PRODUCT RANGE
Children Books | School Section | Junior College
Degree College | Entrance Exams | Stationery

Visit Our Website

Target Publications® Pvt. Ltd.
Transforming lives through learning.

Address:
B2, 9th Floor, Ashar, Road No. 16/Z,
Wagle Industrial Estate, Thane (W)- 400604

Tel: 88799 39712 / 13 / 14 / 15
Website: www.targetpublications.org
Email: mail@targetpublications.org

Explore our range of STATIONERY